

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona . . . . . Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat . . . . . » 2 »
Los suscriptores del interior reciben las obras del
: : : : : folletí encuadradas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^a (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent . . . . . 15 cénts.
Los números atrassats son al mateix
: : : : : preu y sense folletí : : : : :

PRIMER FOLLETÍ • L' OCASIÓ FA 'L LLADRE • CONRAT ROURE

Teatro Catalá

LAS MONJAS DE SANT AYMAN

Llegenda dramática en 4 actes, en vers, repartida en 15 quadros, original de D. Angel Guimerá, ab música de D. Enrich Morera, estrenada la nit del 24 Abril de 1895 en lo teatro de Novetats.

La fetxa del estreno de *Las Monjas de San Ayman*, será inesborrable, se recordará sempre ab goig y entusiasmame per los apassionats á las bellas arts, y quedará grabada ab lletas d' or, en los anals del teatro catalá modern.

La nova obra representa un poderós esplet d' art, en lo qual la poesia, la música, la pintura, la indumentaria y la maquinaria teatral, se disputan á cada pas l' aplauso del espectador, abrumantlo, deixantlo enlluernat davant de tants prodigis, sens donarli temps de fixar en detalls sa atenció sobre un ram determinat del art, y mantenint lo seu ánimo suspés en observació atenta, desde lo comens fins á la fi del gran espectacle que davant seu se desenrotlla.

La obra literaria, en sí, ja es interessant. Angel Guimerá se presenta en aquesta creació com á gran poeta, desplega las alas de la seva fantasia y com áliga de gran vol, pocas vegadas l' hem vist enlayrarse tant com en los quadros que forman los dos actes primers de la obra que 'ns ocupa. Fantasiós y romántich en essencia, lo gran trágich catalá troba com á conse-

qüencia natural de son temperament de poeta, abundant tema pera explayar sas bellas qualitats en la popular llegenda, y d' aquí prové lo que respiri lo nou drama, un sabor com no te cap altre d' aquest autor. Per aixó quan lo drama passional acaba, quant Roger y Euda fugitius, tenen la escena d' amor del acte tercer y segueix la acció ab la predicació de la gran creuhada de Pere l' ermitá, fins á la presa de Jerusalem per los cristians, l' obra pert en interés, no bastant á realarla lo trágich fi dels desventurats aymanys.

L' AUTOR DE L' OBRA

ANGEL GUIMERÁ

Lo extracte ó fondo del argument dramátich, es com segueix:

Lo vell compte de Venafur ha mort.

Lo seu fill Roger, va enamorar-se de Euda, noble dama, filla del senyor d' una comarca vehina.

Lo casament no pot realisar-se, y Roger boig de dolor, en brassos de la desesperació, desfoga sa ira en fer mal, tant, que lo seu pare se veu precisat á llen-sarlo del castell y á malehirlo.

Sabedor de la mort del compte, retorna á la casa dels seus antepassats en qual morada vivian los criats com á senyors, per haberse escampat la nova de la mort de Roger.

De pas pera lo convent de Sant Ayman, demanan hospitalitat á Venafur dos cavallers y una dama.

Roger la concedeix, pero al descubrirse que la dama era sa enamorada Euda duda á professar per son germá Teobald, Roger tracta de impedirho, creuhan las es-

pasas y Renat, company de Teobald, fereix traydora-
ment á Roger, cayent aquest, mort á terra, continuant
ells lo camí de Sant Ayman.

Una bruixa, Urilda, qual filla morí d' amor per Ro-
ger, s' apodera del cadavre del jove y 'l du á un clar
de bosch hont bruixas y bruixots se reuneixen pera
comunicarse sas malifetas y entonar himnes d' ala-
bansa á son deu Bujabá.

Allí exorcisan lo cos de Roger, recobra nova vida, y
Urilda en venjantsa de sa filla, diuli que si li dona
l' ànima, lo posará en possessió de Euda.

Acepta Roger lo tracte, y ajudat del dimoni, mon-
tant un poltro infernal, se presenta al convent de
Sant Ayman brollant d' entre las pedras sepulcrales
que enllosan la iglesia, succehint aixó en lo precís
moment que Euda acaba de pronunciar los sagrats
vots.

Iglesia y monastir s' enfonsan en mitj de espantós
terratremol y Roger s' endú á sa estimada.

Vagant fora poblet, y estemordida Euda, Roger li
conta com pe 'l amor d' ella, ha dat l' ànima al diable,
y ella, lluytant entre l' amor y la fé, vol fugir del po-
der de Roger.

Passa en aquells instants la creuhada de Pere l' er-
mitá. Lo sant varó ampara la donzella, recrimina als
dos los seus sacrílechs actes y 'ls promet lo perdó si
seguintlo humils arriban á Jerusalem ab l' estol cris-
tiá, dihentlos se celebrará lo casament d' ells davant
lo Sant Sepulcre recuperat.

La penitencia es acceptada, pero Roger cau ferit
mortalment en l' atach de la ciutat santa y Euda mort
de sentiment junt al cos del infortunat Roger.

* * *

Donat lo tó variat que los quadros múltiples reve-
steixen, fora llarch de enumerar la cita de las bellesas
que la obra literariament conta, donchs que desde
las sencillas costums populars d' época á las situa-
cions de verdadera tenció dramática, se passa per tots
los matisos intermitjos, abundanthi al igual las notas
cómicas que lo Sr. Guimerá sab trobar ab original
gracia.

Lo Sr. Morera, ha donat relleu y colorit á molts dels
quadros plástichs compenetrantse de las situacions y
acompanyant ab lo ritme de sa música la acció d' un
modo tant acertat, que ella y poesia semblan concebu-
das á un temps.

En quant als pintors, son de gran efecte las decora-
cions ab que han exornat la llegenda de *Las Monjas de
Sant Ayman* y si no valguessin com valen las parts
components que duyém citadas, ellas solas valdrian
la pena de acudir á presenciar la representació més de
una vegada.

La execució, tenint en compte lo difícil de combinar
tants elements, va anar bastant bé y ha vingut millo-
rant en las exhibicions successivas.

La empresa del teatro de Novetats mereix un calu-
rós aplauso per lo esplendor ab que d' un temps ensá
ve presentant las obras catalanas, posant nostra escena
regional al nivell de las més importants d' Europa y no
es estrany que 'l públich corresponga á tant despren-
diment umplint de gom á gom lo teatro, com passa
ab la obra present y va passar ab lo *Jesús* la temporada
anterior.

J. B. S.

L' AUTOR DE LA MÚSICA

ENRICH MORERA

Publiquém á continuació la escena dels bruixots,
una de las que més deleytan per son sabor fantás-
tich.

ESCENA II

BRUIXOTS y BRUIXAS. Al comensar l' acte ja estarán colocats per
la escena, no observantse que hi son desde 'l públich fins ue
parlin.

BRUIXOT PRIMER

Ituriel!...

BRUIXOT SEGON

Ardinach!...

BRUIXOT TERCER

Astoll!...

BRUIXOT QUART

Anfura!...

BRUIXOT SEGON

Lavallsara!...

BRUIXOT QUART

Bruhil!...

BRUIXOT PRIMER

Tora!...

BRUIXOT SEGON

Argasira!... (Pausa.)

BRUIXOT PRIMER

Jo vinch del riu: he esllabissat els marges,
y udolant l' he llensat dintre una vila!

BRUIXOT QUART

Jo vinch del mar: he remogut las onas,
y una barca hē enfonsat de gent replena!

BRUIXOT TERCER

Jo vinch dels ayres: he bufat los núvols,
y la pedra ha fet jas de las cullitas!

BRUIXOT SEGON

Jo vinch dels boscos: he xuclat las ayguas,
y 'ls pastors y 'ls ramats de set se moren!

BRUIXOT PRIMER

Bujavá es l' amo nostre!

BRUIXOT SEGON

Ell ens governa!

BRUIXOT TERCER

Es nostre sacerdot!

BRUIXOT QUART

Es nostre pare!

BRUIXOT SEGON

Mes, nostre rey!

BRUIXOT QUART

Mes, nostre Deu!

BRUIXOT PRIMER, *al mitj de tots.*

L'adorin

dintre l'espai tots los aucells més negres;
 dintre la mar los famolenchs cetacis;
 dintre sos caus las feras que bramulan;
 dintre la terra 'ls cuchs que 's recargolan;
 dintre del cel los àngels que 's revelan;
 y dintre l'home 'l cor que 'l tiranitsa;
 y es cuch, y cranch, y corp, y tigre, y diable!

(Tots agenollats, omplint la escena al voltant del Bruixot primer, repeteixen.)

BRUIXOTS Y BRUIXAS

Y es cuch, y cranch, y corp, y tigre, y diable!

(Segueixen agenollats ab lo cap baix sentintse com si resessin. En mitj del remor lleuger d'ells se sent al lluny la veu d'Urilda.)

DOS AIXELEBRATS

Capritxo escénich, en un acte, en prosa, trasplantat a la escena catalana per D. Joseph Ximeno Planas. Estrenat en la tarde del 28 del passat, en lo teatro Lirich.

Per tractarse d'un estreno que 'ns afecta tan directament y quin únich objecte es lo de una RESTITUCIÓ LITERARIA, creyém del cas reproduhir aquí lo qu'es llegeix en una de las primeras planas del exemplar ja imprés:

«Per qué l'he trasplantada?»

Coneixent ja de molts anys l'exemplar francès *Deux profonds scélérats*, bonich capritxo escénich, original de *Varin y Labiche*, estrenat a París en 1854, y veyent que desde l'any 1890 campa per la nostra terra una obreta titulada *A la prevenció*, quina originalitat, estructura y dialèch es prés d'aquella, sense que 'l seu autor haigi fet constar res d'aixó, com pot veurers en los exemplars que se n'imprimiren en 1891, he cregut convenient, pera la dignitat de nostra literatura catalana, trasplantarla de nou y directament del francès, batejantla ab lo títol de *Dos aixelebrats*.

Sempre será més noble patrocinar un *foraster*, que presentar com a propi un *fill* que no 'ns costa els afanys de la paternitat.

J. XIMENO PLANAS.»

Sols cal anyadir que la representació d'aquest dia, ab tot y haverse posat ab poch ensaig y estar a càrrech de joves aficionats cumplí molt be l'objecte, essent apludida.

Al final se torná a aixecar lo teló y un dels actors notificá al públich que 'l Sr. Ximeno estava agraïdíssim dels aplausos, los quals trasmetia als autors del original.—L.

Siluetas Barceloninas

Lo ceguet del violí

Va sempre ab tres ó quatre companys més y ab ells completa la copla, una verdadera orquesta... ab contrabaix y tot!

Mireusel bé, es aquell del mitx, lo primer violí. Ell los dirigeix, los altres acompanyan, pero ¡quin trevall!... donan l'abast a tot.

¡Y quants éxits extraordinaris se 'ls hi deu!

Ells prou executarian música clàssica, pero no hi ha més han de seguir la corrent, estar al tanto de la sarsuela que priva, apéndrerla, y anarsen per aquets carrers de Deu a popularisarla.

Lo ceguet del violí, du tot lo pés, ell senyala els primers compassos, avisa 'l final y fins quan forman cadena pera anar a un altre lloch, ajuda a dur lo contrabaix.

Aixís que arriuan al punt consignat, torna a treurers lo violí de sota 'l bras y... *arriba*, vals de socis. A la segona vegada de repetirlo, bon repunteix d'arquet, y prou. Sols mitj minut de repós, porque ab lo senyal de *somhi* que dona 'ls seus companys, las emprén ab la tocata que aviat cantarà tothom, tocata que fa aumentar la capta a n'aquell home que ab lo platet de llauna va recullintla de botiga en botiga, aixecant lo cap a veurer qu'hi ha 'ls balcones y també demanant als que passen pel carrer.

Ab quin dalit rasgueija lo ceguet del violí, y per aixó, mireulo, no deixa apagar lo cigarret que se li aguanta encastat al llavi.

¡La música! aquest es son unich goig. ¡Cóm recorda 'ls bons temps que aná a apendren al carrer Lladó, a l'Academia. Ab quan gust se da-leix recordant alguns *trossos* de Mozart, Bellini, Verdi, Glüch... y tot aquell estol de mestres immortals. ¡Que hi farém!... *tocantlos* no cauhen los céntims que han de fer bullir l'olla. Lo materialisme s'imposa y no hi ha més remey que anar repetint cinquanta vegadas al dia l'americana ó 'l pas doble que vol sentir tothom, per atiparsen forsa, forsa, aburrir-lo aviat, y anar per altre desseguida.

Lo temps més trist pel ceguet del violí es al hivern. ¡Quin enemich! Las plujas que no 'l deixan surtir a donar audicions a la massa espayosa sala dels seus concerts. Aquell fret que fa passar a tothom de llarch ab las mans a la butxaca, y tenir tancadas portas y balcones, no deixant sentir los gemechs del seu instrument.

Al istiu ja va millor, tot es més alegre, y ja se sab, l'alegría surt al aire lliure. Alashoras venen los balls de vehinat, ahont lo ceguet del violí hi trova medi de ferse un jornalet decent, junt ab l'ocasió d'arreplegar un ápat extraordi-

nari. També, al istiu, es més sollicitat per amenisar bateigs y casaments ó pels amos d' algunas torres que modestament volen divertir-se.

Aixís trascorre la trista vida del interessant ceguet del violí, sense més ambicions que la de anar passant. ¡Ja sab que son pocas las glorias que aquest mont li reserva! sols quan li arribará l' hora de deixar-lo, sols en aquell moment pot refiarse de la única distinció, l' homenatge de dol que li tributarán sos amichs de treball. Distingit tribut que son pochi los que l' obtenen. Radera del carruatge mortuori que conduhirá sas pobres despallas, sos bons companys, formant nutrida banda, anirán preludiant una marxa trista, molt trista, potser la del *Jone* que á ell li agrada tant.

¡Justa compensació pera quan passi per última vegada los carrers de Barcelona, aquell que durant sa vida los animá ab alegres tocatas, endolcint més de quatre vegadas nostre malhumor, la esmerada interpretació qu' hi donava lo ceguet del violí!

J. XIMENO PLANAS.

XV Petit Concurs

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 166)

LLISTA DE LAS COMPOSICIONS REBUDAS

1, Modernisme. — 2, Conseqüent. — 3, Un sabi. — 4, L'hom. — 5, Si és vritat... — 6, Una dona. — 7, Si vols... — 8, Quan corrian los temps... — 9, La consciencia. — 10, Els amichs. — 11, Dolsor. — 12, Un senyó ho va veurer. — 13, Els bons y els sabis. — 14, *Que haya un cadáver más...* — 15, ¡Servato! — 16, Filosofía fill, filosofía. — 17, Lo més lògich. — 18, Kantiana. — 19, Vritat. — 20, L' Amor. — 21, Regina y Verge.

Las salinas de Gerri

Gerri es una vileta de 700 vehins, banyada per las ayguas del Noguera-Pallaresa. Tot seguint la corrent del riu, veurán los que tal excursió fassin, en l' alta montanya de la provincia de Lleyda, las *salinas d' aygua*, propiament dita per los naturals del Pallés. Tenen las *salinas* diferents noms, recordantnos, entre altres, *Lo Roser*, *L' Areng*, *Sant Antoni*, *Los Pous*, etc.

Aixís com en altrás parts las propietats en fincas rústicas ó urbanas predominan sempre, allí las propietats consisteixen casi totas en *salinas*.

Componen las *salinas* uns depòsits (*tolls*) de molta cabuda, en los que s' hi recull l' aygua salada provinent de unas fonts que hi ha á la vora mateix del riu Noguera-Pallaresa y que no s' estroncan en tot l' any.

Després de la Pasqua granada es quan comensa per consuetut la fabricació de la sal, si l' temps hi ajuda.

Un any que per festa major m' esqueya á trovarmhi, vaig tenir lo gust d' admirar la hermosura de la sal qu' allí s' fabrica, y més qu' ella encara, l' hermós quadret que s' desenrotlla en l' acte de recullirla, pintoresch com cap altre, y atractívol per sas variacions.

Figúrintse un centenar d' homens y donas alleugerits de roba, que sense preocuparse d' alguna incitant nuesa que s' divisa assovint, trascan adelerats y feyners. Ells, nusos de peus, sens res al cap, mostrant á ple sol lo robust brahó y ls nuosos brassos; ellas, confosas entremitx d' ells, com las rosellas entre ls blats, fan més pintoresch y atractiu lo quadro. Unas al costat del promés, rogencas; al costat del pare ó del espós altrás, parladoras y atrafegadas, descalsas totas, sense cotilla las més y lluhint, per lo general, una blanca camisa, com única vestimenta, sols s' cuydan d' imitar als homens, no donantse repós en lo treball.

D' improvis una veu robusta y ben timbrada destaca entremitx de la xerradissa y de las riallas... ja son duas... ja tres... y aixís successivament fins que l' centenar de *saliners* dels dos sexes, al unissó, alsa l' espay las notas sublimes de *Las Flors de Maig* ó de *Los Xiquets de Valls*... Aixó no estranyará á ningú que conega la molta extensió conseguida per la institució coral, fins en los més amagats recons de nostra terra, y més encara si s' calcula que gayre bé tots ls *saliners* de Gerri, forman una societat coral.

Quan no es la música, es l' amor lo que allí impera y be sab lo senyor rector de Gerri, que la primera sucursal de la rectoria (secció de matrimonis) la te establerta al bell mitx de las *salinas*.

Un cop la tasca acabada, ja se sab; cada ovella á son corral, fins al día següent, y lo retorn de ls *saliners* y *salinayras* á sas llars, constituheix un espectacle bastant curiós y més encara quant arriban als portals de Sant Antoni Teulera. Allí, avans del desestanch de la sal, hi havia uns á modo de *burols* provistos d' un bastó quiscun, que minuciosament registravan á homes y donas, sense tot lo mirament degut á n' aquestas últimas, lo que assovint donava lloch á esbalots y cridorias y fins devegadas á cosas pitjors.

—¿Qué dus aquí? deyan á homes y donas, registrantlos butxacas, cistells y altres andróminas.

La resposta era uns cops pacient ó xistosa, empero moltas altres voltas, consistia en una *orma* com un temple y *endavina qui t' ha tocat*.

La Festa major es arribada. Als *saliners* y *sa-*

linayras ni 'ls coneixerian... Las calaixeras y arquimesas de l' avior, han buydat dessobre d' ells, las millors joyas y las més enlluernadoras alhajas... La plassa de Sant Feliu ahont se fan las balladas, sembla un pa d' or... Poch després, posats á taula y després de la tradicional passada, 's preparan á *posar l' olla gran dintre la xica*, ó siga á regalar-se ab l' apat de *fiesta major*. Si quan, per desgracia, esdevé que de

sopte 's comensa á ennuvolá, ab espatech llunyá de trons y llamps, tothom, tothom, vehins y forasters, *salinayras* y qui no ho son, deixant la fumejanta cassola en mitx la ben parada taula y arrencant-se las joyas y vestits d' una revolada, corren á posar á sopluig la nevada sal qu' es tota sa riquesa, puig sens' ella no podrian parar la taula 'ls demés jorns de l' any.

ANTON PUBILL.

BELL-LLOCH (Tarragona). — Santuari de Santa Maria

Díalech d' amor

—Escolta, ma vida:
 ¿qué 't passa? ¿en qué pensas?
 ¿estás ab mí y mostras
 tal indiferencia?
 ¿mos ulls, res no 't diuen?
 ¿no 't mou la veu meva?
 Per lo cel escoltam
 y per Dèu contestam,
 que l' ansia ja 'm fibla
 y 'l dupte 'm corseca.

¿Abaixas la cara?
 ¿fas ab mí la seria?
 Comprench: ¡te faig nosa!
 ¡soch tan pesat sempre!
 ¡sempre 'l mateix cansa!
 ¡tant d' amor carrega!
 ¡l' altre que tenías
 era més alegre!
 ¡quina sort ser ximple!
 l' amor ver ¡qu' es bestia!

¿Ten rius? Aixís: ¡riuten!
 m' está bé ta befa
 per ser un estúpit
 que té la ignocencia
 d' esperar, aymante,
 que dongui l' om peras
 y amor una dona
 perduda y coqueta,
 sens seny ni vergonya
 ni cor ni conciencia.

¡Y are!... ¿per qué ploras?...
 digas... ¿qué tens?... penas
 pel que he dit?... ¡pensaba
 que ni cas me feyas!...
 ¡si 'm fas di unas cosas!...
 no ploris... dispénsam...
 perdónam... ¡si t' aymo!...
 ¡si 't vull veure alegre!...
 ¿Y encare tú, tonta,
 fas cas de mas penas?...

F. BONET CARRASCO.

Servey de fora

REUS.—La societat «Porvenir Reusense,» no s' olvida dels desgraciats.

A sa veu se organisa una comitiva mendicant per las familias dels náufrachs del «Reina Regente» que va sortir lo prop passat diumenge a la tarde, formanhi algunas societats y cert número de alumnes del Institut.

La secció dramática doná per la nit en lo Teatro Fortuny una funció al mateix objecte, amenisantla los coros del «Centro de Lectura.»—LL. S.

VILAFRANCA.—Plé de gom á gom estaba lo teatro del Tivoli Vilafranchés, la nit del 28 del pròxim passat Abril, ab motiu de donarse en dit teatro una funció á benefici de las familias dels náufrachs del «Reina Regente.»

Se representá ab lluhida presentació y bastant ajust per la companyia de aficionats d' aquesta vila, lo celebrat drama *Lo Contramestre*, estant á càrrech de las actrius Sras. Pallardó y Boix, los papers de Gertrudis y Laura respectivament.

S' aplaudí moltíssim durant lo trascurs y al final de la obra.

Acte seguit, lo Sr. Sabat, llegí una valenta poesia alusiva al acte, deguda á la ploma del ferm catalanista Sr. Manel Sala.

També gustosos prestaren son concurs á la festa 'ls coros «La Violeta» y «El Panadés,» acompanyats respectivament, per las orquestas «Colomer» y «Camps.»

Lo recaudat en aquest acte foren 843'50 ptas., que junt ab las 382'50 recaudadas al recapte que 's feu per la vila á las nou del matí del mateix dia, presidida per lo magnífich Ajuntament y Sr. Coronel del regiment de caballeria instalat en aquesta vila, ab representants de totas las societats y acompanyantlos els coros y músicas ja citadas, ascendeixen á 1226 ptas.

En l' acte del dematí tres noys vestits de mariner repartiren poesías, algunas d' ellas original d' en Claudi Mas y Jornet; vegis la que poguerem obtenir:—M.

¡Caritat!

La quarta, consolar
 al trist y desconsolat.

Gotas d' aygua son las llágrimas
 y l' aygua se 'n vá á la mar,
 y la mar, si molt s' engreixa,
 llágrimas sol fer vessar.

Aixuguém, donchs, las que 'l monstre,
 inclement, va fent vessar,
 que si no encar tornaria
 de nou á engreixarse 'l mar.

C. M. J.

TARRASSA.—Ultimaments s' han representat en lo teatro del Retiro, per la companyia Colomer-Puig, á més d' altrás sarsuelas castellanas, las catalanas *Ki-ki-ri-ki* y *Los celos de la Coloma ó baralla de dos guapas per un jove comprimit* (publicada aquesta última en lo folletí d' aquest periódich), siguent las dos molt aplaudidas y celebradas.

La companyia Valero continua dantnos lo bo y millor del Teatro castellá, antich y modern.

Diumenge passat tingué lloch la inauguració del local qu' ha passat á ocupar la Societat «Cassino del Comercio». Es la més numerosa d' aquesta ciutat; lo número de socis ratlla á mil.

Compta ab una biblioteca qu' es l' orgull dels socis, y á la vegada una honra per Tarrassa; enclou vora de tres mil volums. La literatura catalana hi está dignament representada.

En la taula de lectura s' hi veuen los exemplars de deu il·lustracions, espanyolas y estrangeras, y més de trenta periódichs.

Quan algun dels numerosos lectors de LO TEATRO REGIONAL vingui á aquesta ciutat, no deixi de visitar aquest Cassino, que segurament quedarà satisfet y será ben rebut pel laboriós conserge D. Miquel Taló, quin tracte franch y exquisida amabilitat es de tothom reconeguda.—R. Ll.

!! Llibertat !!

Un día 'l vol va aturar
al balcó una cadenera
que 'n tenia dols cantar,
y per volguerlo gosar
vareig ferla presonera.

¡Quin condol, pobre cardina,
al veurer sa estancia noval...
alsant los ullets, divina,
llensa un «piu» cada matina
com d' anyorament la proba.

De ma esposa amorosida
prou rebia festoneig
estant d' ella engolosida,
mes jo cada jorn menys vida
trojava en son xarroteig.

¡Pobre aucell—entre mí deya—
com deu anyorá 'l passat
quant per la boscuria veyá
nius d' amor, quan sempre creya
gosar sublim llibertat.

Quan per l' espay voleyaba
ab sas companyas anant,
quan nits als brancals passaba
y al se día 'l camp baixava
per aná picoteijant.

Y com lo meu cor ansia,
com só obrer, la llibertat,
dant plaher á l' ayma mía
vareig fer fugir un día
al injust empresonat.

Batent alas ¡pobre aucella!...
s' allunyá... allunyá de mí
piupielejant cantarella,
refilada la més bella
que encar may me feu senti...

FRANCESCH TORRES.

LA TERRAYRE

Poema original de F. BONET CARRASCO

PREU DOS RALS

Se ven per totas las llibrerias y en aquesta Administració

Novas

Tal com anunciarem, comensa avuy y quedarà llesta al número vinent, la bonica comedia en un acte, en vers, *L' ocasió fa 'l Uadre*, original de D. Conrat Roure.

Comensará immediatament la publicació del grandió drama en cinch actes *Mestre Jan ó l' honra del treball*.

Demá tindrà lloch en la espayosa Sala de Llotja, la poética festa dels Jochs Florals.

Segons notícias, resultarà brillant per l' abundó y mérit dels originals premiats.

S' ha posat ja á la venda la joguina en un acte *Dos aixelebrats*.

Se ven al preu de dos rals.

Dimars, en lo Teatro Romea, tingué lloch la funció en honor de D. Conrat Colomer, ab la representació del seu últim arreglo *La herencia del oncle Pau*, y la bonica producció *Lo meu modo de pensar*.

Lo senyor Colomer siguié molt aplaudit y merescudament celebrat, ja que anys há se té guanyat lo titol de acreditat especialista en l' art de trasplantar.

En lo mes d' Octubre s' inaugurarà á Viena, un teatro dedicat exclusivament á la ópera cómica.

Ultimament s' ha estrenat á Valencia y ha obtingut gran éxit, una sarsuela en un acte, titulada *Las Traviatas*, original del conegut actor y autor D. Lluís Millá, música de D. Vicens Lleó.

La premsa d' aquella ciutat ne fá molts elogis y la demostració de que son merescuts, es que la sarsuela continua representantse á diari en lo Teatro Ruzafa, ahont s' estrená.

La filantrópica Societat «Niu Guerrer», que ab tan bon zel ha procurat aminorar la trista situació de las familias pobres dels náufrachs del «Reina Regente», també pera aquest objecte organisá una funció benéfica en lo Teatro Circo.

Se posá en escena l' obra de Soler, *Sota Terra*, que obtingué un desempenyo acabadíssim, demostrant que la societat compta ab elements importants pera l' art escénich.

La direcció estigué á cárrech de D. Enrich Carreras, secundantlo discretament las senyoras Forcada y Corretjer y los senyors Plandolit, Pruna, Mora, Damians, Prats, Carreras (F.), Coll y Serrado.

Pera tots hi hagué grans aplausos, com també pera la Societat coral «Euterpe», que al final cantá ab l' ajust de costum, importants composicions.

S' ha publicat ab esmerada impresió lo drama de gran éxit *La bojeria*, en tres actes, en prosa, original de don Joseph Got y Anguera, estrenat en la present temporada en lo Teatro Romea.

La funció que diumenge celebrá lo «Centro Cómic» en l' hermós Teatro Lírich, se vegé favorescuda per una concurrencia lluhidíssima. Lo desempenyo de las obras surti molt ajustat. Los intermedis estigueren á cárrech de la banda de la Casa de Caritat, que cumplí discretament son comés.

A benefici de D. August Chasseny, va tenir lloch diumenge en la «Societat Lara», una funció composta del drama *El Camino de presidio*, en el que obtingueren aplausos las simpáticas senyoretas Amigó y Pavía, y los senyors Bernadó, Verje, Ventura, Rojo y 'l beneficiat.

Nós plau comunicar á nostres lectors que 'n los jochs florals d'enguany, han obtingut accéssit D. Joan Ribas Carreras, per un treball titulat: *Tradicions de la Costa*. Lema: *Blanes*.

Lo benefici del discret actor genérich Sr. Llano, celebrat dilluns passat en lo teatro Romea, sigué un triomf pera 'l jove artista. A més del acert ab que desempeyná sos papers en las obras anunciadas imitá ab extraordinaria gracia al genial Fregoli.

Lo «Centre Excursionista de Catalunya» va celebrar ab esplendor lo prop passat diumenge, en lo Saló de Cent de Casa la ciutat, la tradicional festa de Sant Jordi.

La vetllada literaria musical organizada á tal objecte, va deixar agradablement satisfeta á la numerosa concurrencia que omplia la gran sala de gom á gom.

D'entre 'ls treballs en prosa llegits allí, mereixen especial menció «La verbena de Sant Joan en la Vall de Cadí» per lo Sr. Bosch de la Trinxeria, «Vagant per la montanya» de D. J. Massó y Torrents y «L' últim petó» de D. M. Rocamora.

Varen llegirse poesías dels Srs. Brossa y Sangerman, de D. J. Pous y Massaveu, de D. J. Franquesa y Gomis y altres.

La part musical va ser la nota típica de la vetllada; la Srta. Clara Vicens va cantar una «Marina» lletra

FULLAS D'ÁLBUM

Lo desafío

del Sr. Obradors, y música del Sr. Rodoreda, lo senyor Però, acompanyat al piano per lo Sr. Millet, va cantar tres hermosas cançons populars; la Srta. Agna Risueño, cantá la cansó de la «Aureneta», la Srta. Neus Margarit y lo Sr. Sagí, van cantar lo duo d' amor del celebrat idili dramátich de Apeles Mestres, «La nit al bosc», y del mateix s' en varen cantar altres fragments, agraçant molt la «Ronda de llullernas».

La Junta directiva mereix la enhorabona per la bona elecció dels elements escullits pera tant estimable festa, y autors y artistas son mereixedors de unanim aplauso.

Cul de sach

Sortint del Eldorado:

Ja m' ha agradat aquesta senyora Fulla, pero no sé per qué n' han de dir dansa serpentina, per més qu' hi mirat, no he sapigut veurer cap serp en lloch.

Enigmas

Xarada

—Dèu lo guard, senyó Canyellas, que tal, se troba ben *prima*?

—Sí, y á fe que me 'n estranyo, qu' es cosa *dos* repetida.

Y vosté que porta dol, senyó Lluch, y fins sospira?

—¿Ab qué ho coneix?

—¡Sant cristiá!

Ab la *tres hu* qu' així altiva

en lo seu barret s' ensenya.

—Es cert, se morí la Químa.

—¿La germana?

—Justament.

—¡Sí que ho sento! ¡Era tan viva!

—A aquest pas, de ma *dos hu* sols quedará qui aixó explica.

—¿Y de que morí?

—¡Pobreta!

Una *dos quatre* petita

vejé un dia per la casa,

y una *tres quatre* bonica

va adquirir pera agafarla.

Sempre ella l' amasegaba

y la *tres quatre* ho prenía,

mes no 's deu un fiar de bestias

que la bondat escatiman.

Cert dia s' enfurismá

y ¡plaf! l' hi saltá á la vista;

del susto 's posá malalta,

vinga 'l metje desseguida,

mes no va encertá 'l remey

y se 'ns morí.

—¡Pobra Químa!

—Hi hagué á casa una *total*

del trastorn.

—Prou que s' explica.

Ho sento, y qu' ho passi be.

—Petonets á la petita.

ENRICH RIERA MATEU.

Las soluciones en lo próxim número

***

Soluciones dels insertats en lo número 167

GEROGLÍFICH.—María Rosa.

AVIS.—Tots los senyors que vulguin enquadernar alguna de las obras publicadas en lo folletí, poden passar á verificar lo cambi baix las condiciones de costum.

Tipografia LA ACADEMICA, Ronda de la Universitat, 6; Barcelona